

Nr 5 A.

Godkänd av första kammaren den 20 mars 1931.
Godkänd av andra kammaren den 20 mars 1931.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av vissa i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande utgifterna för budgetåret 1931/1932 under riksstatens femte huvudtitel, innefattande anslagen till socialdepartementet, jämte i dessa ämnen väckta motioner.

(Statsutskottets utlåtande nr 5.)

Till Konungen.

Departementet.

1:o I den till riksdagen den 3 januari 1931 avlätna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1931/1932 har Eders Kungl. Maj:t i avseende å femte huvudtiteln, innefattande anslagen till socialdepartementet, föreslagit riksdagen (punkt 1 av det vid propositionen fogade utdraget av statsrådsprotokollet över socialärenden nämnda dag) att till förstärkning av arbetskrafterna å departementets avdelning av Eders Kungl. Maj:ts kansli för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra anslag av 10,020 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *förstärkning av arbetskrafterna å departementets avdelning av Eders Kungl. Maj:ts kansli* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra anslag av 10,020 kronor.

Sociala verk och inrättningar.

2:o Beträffande Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2) angående ordinarie förslagsanslaget till socialstyrelsen kommer riksdagen att framdeles meddela sitt beslut.

3:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 4) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *förläkningsmän för medling i arbetstvister m. m.* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra förslagsanslag av 95,000 kronor.

4:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 5) att till arbetsdomstolen för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra förslagsanslag av 75.000 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts nu framlagda förslag innebär *dels* höjning av arvoden å ordföranden och vice ordföranden i arbetsdomstolen, *dels* omändring av sekreterarbefattningen hos domstolen till en heltidstjänst med placering i 24:e lönegraden, därvid i överensstämmelse med de föreskrifter, som gälla beträffande befattningshavare å extra stat, begynnelselönen förutsatts skola utgå enligt 23:e löneklassen i den för ordinarie tjänstemän gällande löneplanen, *dels* förändring av en kanslibiträdesbefattning till en kameralbiträdestjänst med placering i 8:e lönegraden enligt den för extra ordinarie tjänstemän gällande löneplanen, *dels ock* höjning av posterna till ersättningar å extra tjänstemän och övriga biträden samt för vakthållning och till arvoden å ersättare för ledamöter, vikariatsersättningar m. m. ävensom av omkostnadsstaten.

Såsom i statsrådsprotokollet erinrats, berörde andra lagutskottet år 1928 i sitt av riksdagen godkända utlåtande (nr 36) angående förslaget till lag om arbetsdomstol m. m. frågan om arvoden å ordföranden och ledamöterna i domstolen. Utskottet anförde härutinnan, att, eftersom det icke vore möjligt att då beräkna storleken av den arbetsbörda, som kunde komma att åvila arbetsdomstolen, det icke syntes vara lämpligt att föreslå, att nämnda befattningshavare skulle helt ägna sig åt domstolsarbetet. Men utskottet framhöll tillika, att även om befattningarna i arbetsdomstolen skulle utövas såsom bisysslor, ordförandens och ledamöternas arvoden borde bestämmas på sådant sätt, att de personer, som vore mest lämpade för uppdraget, icke av ekonomiska skäl bleve hindrade att antaga detsamma.

Den sedan arbetsdomstolens tillkomst vunna erfarenheten rörande domstolens arbetsbörda och svårigheterna att under nuvarande organisationsformer uppehålla domstolens verksamhet har synts riksdagen giva vid handen, att en förändring av domstolens organisation är av behovet påkallad. I främsta rummet gäller detta givetvis ordförandebefattningen hos domstolen, för vars förändring till en heltidstjänst starka skäl synts riksdagen föreligga. Riksdagen får alltså uttala sin anslutning till förändringen i fråga.

Vad angår frågan om de avlöningsförmåner, som härvid böra tillkomma ordföranden, hava, såsom av utredningen i ärendet framgår, delade meningar gjort sig gällande. Departementschefen har sålunda i likhet med arbetsdomstolen och statskontoret ansett, att avlöningen till ordföranden bör bestämmas till 21,000 kronor, under det att allmänna civilförvaltningens lönenämnd förordat ett belopp av 17,000 kronor, att utgå i form av arvode.

Vid bedömande av detta spörsmål har riksdagen med hänsyn till den utomordentliga vikten av att för befattningen ifråga kunna förvärva en person med

särskilda personliga och juridiska kvalifikationer samt då, på sätt departementschefen ock framhållit, det lärer få anses vara ett allmänt intresse, att ordförandeskiftet icke förekomma med så täta mellanrum som hittills, ansett möjligheterna till lämpligt val vid kommande nytillsättning av befattningen böra vara sådana, att en person med dylika kvalifikationer må kunna erhållas. Såsom nyss nämnts, har departementschefen i likhet med arbetsdomstolen ansett, att avlöningen bör bestämmas till 21,000 kronor, under det att allmänna civilförvaltningens lönenämnd förordat ett arvode å 17,000 kronor. Riksdagen har emellertid efter övervägande funnit sig icke kunna ansluta sig till någotdera av dessa förslag, utan riksdagen har bestämt arvodet till samma belopp, som utgå till ämbetsverkschefer, vilka utses på viss tid, eller 19,000 kronor. Å sagda belopp torde dyrtidstillägg böra utgå enligt de grunder, som må komma att gälla vid nyreglerade verk, och torde i övrigt i tillämpliga delar gälla de bestämmelser, som i 2 kap. av allmänna civilförvaltningens löneordning meddelats för där avsedda befattningshavare. Emellertid vill riksdagen hava uttalat, att, därest till befattningen utses innehavare eller f. d. innehavare av justitierådsämbete, arvodet må höjas med 2,000 kronor till 21,000 kronor samt att i sådant fall de justitieråd tillkommande särskilda förmånerna böra i tillämpliga delar gälla för innehavaren av befattningen.

Såsom nämnts, innebär Eders Kungl. Maj:ts förslag vidare höjning av vice ordförandens arvode, nämligen med 1,000 kronor eller från 5,000 till 6,000 kronor. Till stöd för detta förslag har anförts i huvudsak, att vice ordföranden under ordinarie ordförandens semester regelmässigt samt jämväl eljest vid förfall för denne komme att handhava dennes kvalificerade arbetsuppgifter samt att vid tillfällig stark anhopning av arbetet det kunde tänkas bliva nödvändigt, att vice ordföranden för visst sammanträde övertog ledningen av förhandlingarna. Utan att vilja förneka att de sålunda angivna skälen för en förhöjning av arvodet ifråga äga ett visst berättigande, har riksdagen dock ansett sig icke kunna nu bifalla en så stor förhöjning av detsamma, som Eders Kungl. Maj:t föreslagit, utan synes riksdagen att, i avvaktan på erfarenhet rörande storleken av den arbetsbörda, som kan komma att påvila vice ordföranden efter den föreslagna omorganisationens genomförande, arvodet bör för närvarande höjas med allenast 500 kronor och sålunda bestämmas till 5,500 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förslag i fråga om sekreterarbefattningens förändring till en heltidstjänst och denna befattnings placering i lönegrad samt rörande kanslibiträdesbefattningens förändring till en kameralbiträdestjänst har riksdagen funnit sig böra bifalla.

I enlighet härmed och då riksdagen i övrigt icke haft något att erinra mot vad Eders Kungl. Maj:t under förevarande punkt föreslagit riksdagen, kan det av Eders Kungl. Maj:t äskade anslaget minskas med 2,500 kronor och sålunda bestämmas till 72,500 kronor.

Under återopande av vad sålunda anförts, får riksdagen anmäla, att riksdagen till *arbetsdomstolen* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra förslagsanslag av 72,500 kronor.

5:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 6) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *särskilda skiljedomare i arbetstvister* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra förslagsanslag av 4,000 kronor.

6:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 7) att till offentliga arbetsförmedlingen i riket m. m., att utgå enligt av departementschefen förordade ändrade grunder, för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra förslagsanslag av 260,000 kronor.

Gällande föreskrifter angående understöd av statsmedel till befrämjande och organiserande av den offentliga arbetsförmedlingen återfinnas i kungörelse den 30 juni 1916 (nr 320) med däri genom kungörelser den 16 maj 1918 (nr 278), den 8 juni 1928 (nr 193) och den 9 maj 1930 (nr 129) gjorda ändringar. Sistnämnda två kungörelser hava medfört utvidgning av de ändamål, vartill ifrågavarande anslag får disponeras. Sålunda innebar 1928 års kungörelse, att understöd från anslaget skulle — intill ett sammanlagt belopp av högst 10,000 kronor för budgetår — kunna tilldelas arbetsförmedlingsanstalterna till bestridande av kostnaderna för särskilda anordningar för underlättande av yrkesval och för arbetsanvisning åt ungdom. Genom den år 1930 vidtagna kungörelseändringen har föreskrivits, att enligt vissa grunder understöd även kan erhållas till bestridande av kostnader för rese- och traktamentsersättning, som i anledning av företagen tjänsteresa utbetalats till tjänsteman vid arbetsförmedlingsanstalt. Understöd för sistnämnda ändamål må sammanlagt utgå med högst 2,000 kronor för budgetår.

Eders Kungl. Maj:ts nu framlagda förslag innebär, att maximigränsen för det understöd, som under ett budgetår sammanlagt må utgå för det i 1930 års omförmälda kungörelse avsedda ändamålet, skulle höjas från 2,000 till 3,000 kronor.

Denna ändring har icke synts motivera någon höjning av anslaget. Emellertid hava utgifterna å anslaget, som för budgetåret 1928/1929 utgjorde omkring 245,000 kronor, under sistförflutna budgetår stigit till 267,692 kronor. Då denna stegring ansetts bero på en i och för sig önskvärd utveckling av arbetsförmedlingsverksamheten och kan väntas bliva bestående, har anslaget för budgetåret 1931/1932 synts icke lämpligen böra beräknas till lägre belopp än 260,000 kronor.

I sammanhang med Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag har riksdagen till behandling förehaft en inom riksdagen väckt motion, (I: 73), vari hemställts, att riksdagen måtte, med avslag på Eders Kungl. Maj:ts i femte huvudtiteln framförda förslag om fortsatt maximiering av de belopp, som av socialstyrelsen inom ramen av för den offentliga arbetsförmedlingen anvisat anslag får användas beträffande främjandet av yrkesval och arbetsanvisning för ungdom samt till resekostnader för tjänstemän vid arbetsförmedlingsanstalterna, medgiva, att hittills stadgad maximigräns icke längre skall gälla, samt förklara hinder icke möta att använda för den offentliga arbetsförmedlingen anvisat anslag jämväl för understödande av fackarbetsanvisningar för kvinnlig sjukvårdspersonal inom den offentliga arbetsförmedlingen.

I anledning av det av Eders Kungl. Maj:t för sistlidet års riksdag framlagda förslaget om statsunderstöd för av arbetsförmedlingarnas befattningshavare företagna resor i förmedlingssyfte anförde riksdagen i sin skrivelse nr 5 A, punkt 7, att riksdagen icke kunnat undgå att hysa viss tveksamhet mot förslaget ifråga. Då emellertid förslaget vore avsett att tillgodose vissa praktiska krav, som gjorde sig gällande vid den offentliga arbetsförmedlingens bedrivande, ville riksdagen icke motsätta sig framställningen. Med hänsyn till svårigheten av att överblicka de ekonomiska konsekvenserna av ett bifall till förslaget fann dock riksdagen försiktigheten bjuda, att visst begränsat belopp ställdes till socialstyrelsens förfogande för ändamålet. Riksdagen bestämde nämnda belopp till högst 2,000 kronor för innevarande budgetår.

Såsom nämnts, har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit, att berörda maximibelopp måtte höjas till 3,000 kronor, under det att motionsvis ifrågasatts, att maximigränsen måtte helt bortfalla.

Givetvis tala enligt riksdagens förmenande vissa skäl för att — särskilt under tider av större arbetslöshet — de medel, varom fråga är, icke, på sätt nu är fallet, äro begränsade till visst belopp, men vid beaktande av vad sistlidet års riksdag i frågan anført synes dock tidpunkten nu icke vara inne för ett borttagande av maximeringen. Med hänsyn till de skäl, som anförts för en höjning av maximibeloppet till 3,000 kronor, finner sig riksdagen emellertid böra bifalla förslaget härutinnan.

Motionsvis har vidare ifrågasatts, att den nu stadgade maximeringen av kostnaderna för särskilda anordningar för underlättande av yrkesval och för arbetsanvisning åt ungdom skulle upphöra samt hinder icke möta att använda för den offentliga arbetsförmedlingen anvisat anslag jämväl för understödjande av fackarbetsanvisningar för kvinnlig sjukvårdspersonal inom den offentliga arbetsförmedlingen.

Vad den förstnämnda frågan beträffar, vill riksdagen erinra, att, då förslag om statsbidrag till bestridande av kostnaderna för särskilda anordningar för underlättande av yrkesval och för arbetsanvisning åt ungdom förelåg för 1928 års riksdag, socialstyrelsen i sin framställning härutinnan icke ifrågasatte bidragets maximering. Då det emellertid med hänsyn till anordningarnas försökskaraktär icke syntes vederbörande departementschef lämpligt att då vidtaga några mera vittgående åtgärder, ansåg departementschefen det böra föreskrivas ett maximum för det statsbidrag, som under viss period finge utgå för ändamålet. I sådant avseende föreslogs nu gällande belopp av högst 10,000 kronor, vilket förslag av riksdagen godkändes.

Vid bedömande av nu berörda spörsmål har riksdagen i likhet med motionärerna numera måst finna, att, då ungdomsförmedlingen är under uppbyggnad och strävanden göras på åtskilliga håll att nå fram till positiva åtgärder i denna viktiga fråga samt det icke kan anses rimligt, att eventuellt uppnåeliga resultat skulle kunna äventyras genom brist på medel, starka skäl tala för, att maximeringen av ifrågavarande bidrag upphäves. Riksdagen har därför bifallit motionärernas förslag i denna del.

Beträffande motionärernas förslag om användandet av anvisat anslag för den offentliga arbetsförmedlingen för understödjande av fackarbetsanvisningar för kvinnlig sjukvårdspersonal får riksdagen erinra, att, då vid 1919 års lagtima riksdag förslag förelåg om sjuksköterskebyråernas anslutning till den offentliga arbetsförmedlingen i form av fackarbetsanvisningar, riksdagen anförde, att från såväl sjuksköterske- som läkarehåll bestämda invändningar blivit resta mot förslaget i fråga. I en gemensam skrivelse hade Fredrika Bremer-förbundets styrelse, stiftelsen Röda korsets sjuksköterskehäm och Svensk sjuksköterskeförening av 1910 uttryckt den åsikten, att en sådan anordning vore »opraktisk» samt ägnad att »helt och hållet förrycka detta grannliga slag av arbetsförmedling». De påyrkade i stället, att vederbörande godkända byråer skulle stå under ledning av medicinalstyrelsen eller en särskild central organisation, sammansatt av på detta område prövade krafter och samverkande med respektive sjuksköterskeorganisationer. Liknande mening, sammanfallande med medicinalstyrelsens och sakkunniges tidigare yttranden, hade även kommit till uttryck från åtskilliga läkare.

Riksdagen kunde icke undgå att finna, att, även om vissa beaktansvärda fördelar skulle ernås genom sjuksköterskebyråernas anslutning till den offentliga arbetsförmedlingen, starka skäl dock kunde anföras emot att en sådan fordran då uppställdes. Sjuksköterskebyråerna vore och syntes allt framgent böra för de hos dem engagerade sköterskorna vara något helt annat och mera än en blott och bar arbetsförmedlingsanstalt. De borde för dem verka med något av ett hems omtanke och handledning. En privat-sköterska, som icke hade stöd av en god sköterskebyrå, hade en synnerligen osäker och svår ställning. Och det syntes knappast kunna undgås, att en byråernas subordination under den offentliga arbetsförmedlingen härutinnan komme att inverka på ett mindre gynnsamt sätt.

Därest förbindelse de olika byråerna emellan upprättades genom tillkomsten av en för dem gemensam central organisation, skulle sannolikt utan nämnvärda kostnader ett lämpligt verkande organ för arbetskraftens fördelning erhållas. Möjligen skulle såsom lämplig överledning kunna fungera den av vederbörande departementschef då i utsikt ställda styrelsen för statens skola för utbildning av distriktssköterskor eller delegerade ur denna, kompletterad med representanter för sjuksköterskeorganisationerna. I varje fall hyste riksdagen den övertygelsen, att det skulle bli möjligt för Eders Kungl. Maj:t att på ett lämpligt och billigt sätt organisera denna verksamhet utan att anlita en utväg, som hade, bland annat, det emot sig, att den starkt ogillades av dem, för vilkas räkning den närmast skulle inrättas och från vilka intresserad medverkan med skäl borde kunna påräknas.

Med erinran om vad sålunda i frågan förut förekommit och då riksdagen, som icke kunnat undgå att finna vissa av motionärerna nu anförda skäl värda beaktande, icke anser sig kunna utan utredning från Eders Kungl. Maj:ts sida förorda motionärernas förslag i nu berörda del, förutsätter riksdagen emellertid, att Eders Kungl. Maj:t ägnar spörsmålet förnyad uppmärksamhet.

Då riksdagen icke funnit skäl till erinran mot det av Eders Kungl. Maj:t äskade anslagsbeloppet, får riksdagen sålunda anmäla, att riksdagen i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag till *offentliga arbetsförmedlingen i riket m. m.*, att utgå enligt av riksdagen förordade ändrade grunder, för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra förslagsanslag av 260,000 kronor.

7:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 9) att till yrkesinspektionens verksamhet för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra förslagsanslag av 195,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår upptaget med 75,000 kronor.

För nästkommande budgetår har med hänsyn till de ändamål, vilkas kostnader för närvarande bestridas från anslaget, någon ändring i anslagsbeloppets storlek ej synt påkallad. Den föreslagna höjningen är helt föranledd av ifrågasatt utbrytning av kostnaderna för reseersättningar vid yrkesinspektionen från femte huvudtitelns anslag till rese- och traktamentspenningar och dessa kostnaders bestridande av nu ifrågavarande anslag. Berörda kostnader hava uppskattats till 120,000 kronor.

Riksdagen, som ansett ur redovisningssynpunkt lämpligt och praktiskt, att kostnaderna för reseersättningar vid yrkesinspektionen bestridas från förevarande anslag, har icke haft något att erinra mot storleken av det beräknade anslagsbeloppet och har alltså till *yrkesinspektionens verksamhet* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra förslagsanslag av 195,000 kronor.

8:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 10) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *föreningen för arbetarskydd i Stockholm* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra anslag av 6,000 kronor.

9:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 11) har riksdagen till *arbetsrådet* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra förslagsanslag av 59,600 kronor.

10:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 12) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *upplysningsverksamhet i emigrationsfrågor* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra anslag av 10,000 kronor.

11:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 14) har riksdagen, med utslutande ur riksstaten av det under avdelningen sociala verk och inrättningar, underavdelningen arbetsfred, arbetsförmedling, arbetarskydd m. m., uppförda ordinarie förslagsanslaget till Sveriges deltagande i den internationella arbetsorganisationens konferens, under samma avdelning och underavdelning med rubriken *Sveriges deltagande i den internationella arbetsorganisationens konferens m. m.* uppfört ett ordinarie förslagsanslag av 25,000 kronor.

12:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 15) har riksdagen till *avveckling av statens byggnadsbyrå* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra anslag av 5,000 kronor.

13:o Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 16) att till riksförsäkringsanstaltens verksamhet för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra förslagsanslag av 1,450,000 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts nu framlagda förslag åsyftar, bland annat, omreglering av tre befattningar såsom tillfälliga ledamöter i anstalten. Dessa befattningar, som nu uppehållas av tjänstemän i sekreterargraden (lönegraden B 24), skulle enligt Eders Kungl. Maj:ts förslag förändras till befattningar å extra stat, placerade i lönegraden B 28, med beteckning såsom ledamöter och byrådirektörer. Vid bifall härtill skulle tre sekreterarbefattningar å extra stat indragas.

I sammanhang med sistnämnda framställning har föreslagits, att befattningshavare, som vid övergången innehar förordnande såsom tillfällig ledamot i anstalten, må, därest han förordnas till ledamot och byrådirektör, berättigas att, utan hinder av de i avlöningsreglementet stadgade inskränkningarna för placering i löneklass, i den nya befattningen oavkortat räkna sig till godo förutvarande tjänstetid såsom tillfällig ledamot.

Vad Eders Kungl. Maj:t under förevarande punkt föreslagit riksdagen, har riksdagen ansett sig böra bifalla.

Beträffande särskilt frågan om uppflyttning i lönegrad av tre tillfälliga ledamöter hos riksförsäkringsanstalten har riksdagen i likhet med statskontoret och allmänna civilförvaltningens lönenämnd funnit tillräckliga skäl anförda för att ifrågavarande befattningshavare erhålla en med hänsyn till deras ställning såsom ledamöter av ämbetsverket och ledare av arbetet å självständiga byråer förbättrad ställning i lönehänseende. Riksdagen medgiver sålunda åtgärders vidtagande i detta hänseende och har ej något att erinra emot vad Eders Kungl. Maj:t härutinnan föreslagit.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen till *riksförsäkringsanstaltens verksamhet* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra förslagsanslag av 1,450,000 kronor.

14:o Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 17) att till försäkringsrådets verksamhet för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra förslagsanslag av 59,100 kronor.

Vad ifrågavarande anslag angår, har med hänsyn till ökad arbetsbalans rådets arbetskrafter ansetts böra utökas med ytterligare ett försäkringsråd. I följd härav och andra angivna orsaker har anslaget föreslagits höjt i förhållande till det för innevarande budgetår utgående beloppet.

Riksdagen har funnit Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag till fyllest motiverat och har alltså till *försäkringsrådets verksamhet* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra förslagsanslag av 59,100 kronor.

15:o Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 18) har riksdagen höjt det ordinarie förslagsanslaget till *kostnader enligt 19 § i lagen om försäkring för olycksfall i arbete m. m.*, nu 255,000 kronor, med 10,000 kronor till 265,000 kronor.

16:o I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 19) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *dödsfallsersättningar*

i anledning av livförsäkring i samband med lån ur statens egnahemslånefond för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra förslagsanslag av 1,000 kronor.

17:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 20) har riksdagen höjt det ordinarie förslagsanslaget till *statens bidrag till fiskares försäkring*, nu 60,000 kronor, med 50,000 kronor till 110,000 kronor.

18:o) Beträffande Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 21) angående det ordinarie förslagsanslaget till sjukkasseeväsendets befrämjande kommer riksdagen att framdeles meddela sitt beslut.

19:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 23) har riksdagen till *pensionsstyrelsens verksamhet m. m.* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra förslagsanslag av 660,000 kronor.

20:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 24) att *dels* till statens kostnad för pensionstillägg och understöd enligt lagen om allmän pensionsförsäkring för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra förslagsanslag av 45,800,000 kronor;

dels ock medgiva, att av nämnda förslagsanslag må gäldas kostnaden för statens bidrag till den jämlikt pensionsförsäkringslagen anordnade, på frivilliga avgifter grundade försäkringen.

Mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag, som står i överensstämmelse med av pensionsstyrelsen framlagda kalkyler rörande anslagets beräkning, har riksdagen icke funnit skäl till erinran. Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen

dels till statens kostnad för pensionstillägg och understöd enligt lagen om allmän pensionsförsäkring för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra förslagsanslag av 45,800,000 kronor;

dels ock medgivit, att av nämnda förslagsanslag må gäldas kostnaden för statens bidrag till den jämlikt pensionsförsäkringslagen anordnade, på frivilliga avgifter grundade försäkringen.

21:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 25) att medgiva, att av det förslagsanslag, som för budgetåret 1931/1932 kunde komma att beviljas till statens kostnad för pensionstillägg och understöd enligt lagen om allmän pensionsförsäkring, må för åtgärder till förebyggande och hävande av invaliditet jämlikt de föreskrifter, som av Eders Kungl. Maj:t meddelas, av pensionsstyrelsen under samma budgetår disponeras ett belopp av högst 100,000 kronor.

Allt sedan år 1914 hava varje år statsmedel ställts till pensionsstyrelsens förfogande för vidtagande jämlikt de föreskrifter, som av Eders Kungl. Maj:t meddelades, av åtgärder till förebyggande och hävande av invaliditet. Sedan budgetåret 1923/1924 har årliga beloppet utgjort 100,000 kronor. Från och med år 1921 hava för sådant ändamål kommit till användning jämväl överskottsmedel ur pensionsförsäkringsfonden.

Denna pensionsstyrelsens sjukvårdande verksamhet sönderfaller i två delar, nämligen dels den *s. k. individuella verksamheten*, d. v. s. vård, yrkesutbildning m. m. åt av styrelsen utsedda personer, vilka kunna väntas komma att genom dylika åtgärder återvinna eller bibehålla arbetsförmågan, och dels

annan verksamhet, som avser att i pensionsförsäkringens intresse förebygga och häva arbetsförmåga eller befordra folkhälsan.

Verksamheten i fråga skulle, på sätt av statsrådsprotokollet framgår, nu utvidgas att omfatta kuratorsverksamhet vid vanförestalterna.

Beträffande frågan om anslag till förevarande ändamål under nu löpande budgetår anförde sistlidet års riksdag, att riksdagen anslöte sig till den av departementschefen då uttalade uppfattningen, att avvikelser icke borde ske från den av statsmakterna beträffande statens understödande av ifrågasatt verksamhet under senare åren intagna ståndpunkten. Anslagsbeloppet — 100,000 kronor — borde sålunda bestämmas i överensstämmelse med det då föreliggande förslaget. Riksdagen ansåge sig dock böra ifrågasätta, huruvida icke, vid jämförelse mellan sagda belopp och de medel, som för ändamålet bestredes ur pensionsförsäkringsfonden, sistnämnda medel toges i anspråk i allt för stor omfattning.

Vad anginge spörsmålet om användande av fondmedel för försöksverksamhet på folktandvårdens område, framhöll riksdagen, att det syntes riksdagen kunna ifrågasättas, huruvida icke genom utökning av pensionsstyrelsens sjukvårdsverksamhet jämväl till detta område verksamheten ifråga måste anses erhålla en alltför stor omfattning. Riksdagen förutsatte, att denna fråga komme att prövas ej blott av de den 12 mars 1929 tillkallade sjukvårdssakkunniga utan jämväl av pensionsutredningen.

Med hänsyn till den ståndpunkt, sistlidet års riksdag sålunda intog till frågan om utökning på pensionsförsäkringsfondens bekostnad av pensionsstyrelsens sjukvårdande verksamhet, har riksdagen ansett det synnerligen tvivelaktigt, huruvida pensionsförsäkringsfonden nu även bör anlitas för kuratorsverksamhet vid vanförestalterna. Riksdagen har kommit till den uppfattningen, att redan nu så stora belopp tagas ur fonden för pensionsstyrelsens sjukvårdande verksamhet, att ett övervägande bör ske om en proportionsvis riktigare fördelning av kostnaderna härför mellan fonden och riksstatsanslaget. Det torde ock kunna sättas ifråga, huruvida icke, om statsanslag överhuvudtaget må anses erforderligt till kuratorsverksamheten vid vanförestalterna, medel böra för ändamålet anvisas under rubriken »vanförestalterna».

Vad angår beloppet av de medel, som må utgå till åtgärder för förebyggande och hävande av invaliditet under nästkommande budgetår, har riksdagen ansett någon ändring av nu gällande maximibelopp icke böra ske.

Under hänvisning till vad sålunda anförts, får riksdagen anmäla, att riksdagen medgivit, att av det förslagsanslag, som för budgetåret 1931/1932 beviljats till statens kostnad för pensionstillägg och understöd enligt lagen om allmän pensionsförsäkring, må för *åtgärder till förebyggande och hävande av invaliditet* jämlikt de föreskrifter, som av Eders Kungl. Maj:t meddelas, av pensionsstyrelsen under samma budgetår disponeras ett belopp av högst 100,000 kronor.

22:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 26) att till ersättning till postverket för pensionsutbetalningar för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra förslagsanslag av 270,000 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot förevarande anslagsberäkning, har alltså till *ersättning till postverket för pensionsutbetalningar* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra förslagsanslag av 270,000 kronor.

23:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 27) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *ersättning till härads-skrivarna för pensionsförteckningar* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra förslagsanslag av 54,000 kronor.

24:o) Beträffande Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 28) angående anslag till statens tvångsarbetsanstalter kommer riksdagen att framdeles meddela sitt beslut.

25:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 29) att för uppförande och ombyggnad av bostadshus vid tvångsarbetsanstalten å Svartsjö i huvudsaklig överensstämmelse med av arkitekten Å. Tengelin i augusti 1930 uppgjorda ritningar för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra reservationsanslag, att utgå av statsverkets fond av rusdrycksmedel, av 50,000 kronor.

Riksdagen, vars vederbörande utskott tagit del av i ärendet ingivna ritningar och kostnadsförslag, har i likhet med departementschefen ansett en utökning och förbättring av anstaltens bostadsbestånd påkallad. Lika med departementschefen har riksdagen ock funnit anstaltsstyrelsens förslag innebära en lämplig lösning av frågan om ordnandet av anstaltens bostadsbehov. Mot de beräknade kostnaderna synas skäl till erinran ej kunna framställas.

Riksdagen har alltså för uppförande och ombyggnad av *bostadshus vid tvångsarbetsanstalten å Svartsjö* i huvudsaklig överensstämmelse med av arkitekten Å. Tengelin i augusti 1930 uppgjorda ritningar för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra reservationsanslag av 50,000 kronor.

Beträffande sättet för täckandet av ifrågakvarande anslag kommer riksdagen att framdeles meddela sitt beslut.

26:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 30) att till utvidgning av tvångsarbetsanstalten i Landskrona m. m. för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra reservationsanslag, att utgå av statsverkets fond av rusdrycksmedel, av 100,000 kronor.

För utförande av de av Eders Kungl. Maj:t nu föreslagna arbetena vid Landskronaanstalten skulle för nästkommande budgetår erfordras följande belopp:

installation av värmeledning i byggnaderna nr 3 och 19	kr.	22,600
utförande av byggnadsarbeten å byggnaden nr 3	»	50,970
ombyggnad av den norra kurtinmuren framför byggnaden nr 4	»	16,500
utbyggnad av den nya kloakanläggningen.....	»	4,715
tillägg för arvoden och oförutsedda utgifter	»	5,500

Summa kronor 100,285,

eller i avrundat tal 100,000 kronor.

Vid prövning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har riksdagen funnit sig böra medgiva, att arbetena i fråga komma till utförande i enlighet med vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit. Vad särskilt angår förslaget till omändring av byggnaden nr 3 vid anstalten, vill riksdagen framhålla den ur social synpunkt stora betydelsen av att de vid anstalten internerade erhålla förbättrade bostadsförhållanden, en angelägenhet, som utgör ett av de viktigare leden i strävandena att göra anstalten ifråga mera lämpad för sitt ändamål.

Riksdagen har alltså till *utvidgning av tvångsarbetsanstalten i Landskrona m. m.* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra reservationsanslag av 100,000 kronor.

Beträffande sättet för tackande av ifrågavarande anslag kommer riksdagen att framdeles meddela sitt beslut.

27:o Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 31) att till frälsningsarméns räddningshem för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra anslag, att utgå av statsverkets fond av rusdrycksmedel, av 10,000 kronor.

Med beaktande av ifrågavarande hems stora betydelse från samhällelig synpunkt och enskilda funktionärers vid hemmen uppoffrande arbete har riksdagen ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag.

Riksdagen har alltså till *frälsningsarméns räddningshem* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra anslag av 10,000 kronor.

Beträffande sättet för tackande av ifrågavarande anslag kommer riksdagen att framdeles meddela sitt beslut.

28:o I fråga om Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 33) angående anslag till statens vårdanstalt å Vennarn för alkoholister kommer riksdagen att framdeles meddela sitt beslut.

29:o Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 34) att till restaurering av Vennarns slott i huvudsaklig överensstämmelse med av intendenten Ärland Noreen uppgjort, den 12 juli 1928 dagtecknat förslag för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra reservationsanslag, att utgå av statsverkets fond av rusdrycksmedel, av 50,000 kronor.

Av den i förevarande ärende verkställda utredningen synes riksdagen till fullo ådagalagt, att en restaurering av Vennarns slott är av omständigheterna påkallad såväl med hänsyn till önskvärdheten av att på ett värdigt och betryggande sätt kunna bevara slottsbyggnaden som ock ur synpunkten av de fördelar, en restaurering skulle medföra för den till Vennarn förlagda vårdanstalten. Riksdagen, som icke funnit skäl till erinran mot storleken av de beräknade kostnaderna, har alltså till *restaurering av Vennarns slott* i huvudsaklig överensstämmelse med av intendenten Ärland Noreen uppgjort, den 12 juli 1928 dagtecknat förslag för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra reservationsanslag av 50,000 kronor.

Beträffande sättet för tackande av ifrågavarande anslag kommer riksdagen att framdeles meddela sitt beslut.

30:o Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 36) att till vissa arbeten vid erkända alkoholistanstalten Hemmet Älvgården i huvudsaklig

överensstämmelse med ett av byggmästaren C. J. Palm uppgjort förslag för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra reservationsanslag, att utgå av statsverkets fond av rusdrycksmedel, av 55,000 kronor.

Av utredningen i ärendet har riksdagen bibragts den uppfattningen, att ifrågavarande anstalt, som i realiteten kan betraktas såsom en statsanstalt, är behäftad med vissa brister, vilkas snara avhjälpande måste anses önskvärt.

Det nu framlagda förslaget realiserande skulle icke blott undanröja bristerna i fråga utan vissa nödiga förbättringar skulle ock därigenom ernås. Vidare skulle platsantalet vid anstalten ökas med 8 platser, vilket med hänsyn till nu rådande brist på vårdplatser synes riksdagen välbehövt. På grund härav och då det torde få anses lämpligast, att arbetena utföras i ett sammanhang, har riksdagen funnit sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag om medels anvisande för utförande av samtliga de arbeten, varom fråga är.

Vad beträffar anslaget storlek och villkoren för erhållande av medel från anslaget, har riksdagen icke funnit något att erinra mot vad härutinnan föreslagits. Riksdagen, som förutsätter, att all möjlig sparsamhet iakttages vid arbetenas utförande, har alltså till *vissa arbeten vid erkända alkoholistanstalten Hemmet Älvgården* i huvudsaklig överensstämmelse med ett av byggmästaren C. J. Palm uppgjort förslag för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra reservationsanslag av 55,000 kronor.

Beträffande sättet för täckande av ifrågavarande anslag kommer riksdagen att framdeles meddela sitt beslut.

31:o Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 37) att till statsinspektion av fattigvård och barnavård för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra förslagsanslag av 95,000 kronor.

Ifrågavarande anslag har från och med år 1920 utgått med 49,650 kronor.

Den nu föreslagna höjningen av anslaget är föranledd av ifrågasatt utbrytning av resekostnaderna för statens fattigvårds- och barnavårdskonsulenter från femte huvudtitelns anslag till rese- och traktamentspenningar och deras bestridande av nu ifrågavarande anslag. Dessa kostnader hava uppskattats till 45,000 kronor, och anslaget, som ansetts hädanefter böra erhålla förslagsanslags karaktär, har på grund härav syntts böra fixeras till 95,000 kronor.

Då riksdagen ansett det ur redovisningssynpunkt lämpligt, att kostnaderna för rese- och traktamentsersättningar till statens fattigvårds- och barnavårdskonsulenter bestridas från förevarande anslag, samt icke haft något att erinra mot anslagets storlek och natur, får riksdagen sålunda anmäla, att riksdagen till *statsinspektion av fattigvård och barnavård* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra förslagsanslag av 95,000 kronor.

32:o Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 38) att, med utslutande ur riksstaten av det under avdelningen sociala verk och inrättningar, underavdelningen fattigvård och barnavård, upptagna ordinarie förslagsanslaget till fattigvård och barnavård i allmänhet, under samma avdelning och underavdelning med rubriken fattigvård i allmänhet uppföra ett ordinarie förslagsanslag av 1,250,000 kronor.

Enligt nu föreliggande förslag skulle förslagsanslaget till fattigvård och barnavård i allmänhet uppdelas på tre ordinarie förslagsanslag. Från det första — till *fattigvård i allmänhet* — skulle avföras statsverkets kostnader enligt fattigvårdslagen samt för vissa speciella fattigvårdsändamål i Stockholm och i vissa landsortskommuner. Från det andra — till *barnavård i allmänhet* — skulle bestridas sådan ersättning, som enligt 63 § barnavårdslagen skall i vissa fall lämnas kommun. Övriga kostnader, som nu utgå från förstnämnda anslag, skulle bestridas från det tredje anslaget, som lämpligen — efter det huvudsakliga ändamålet därmed — ansetts böra givas rubriken *fattigvård och barnavård enligt den nordiska fattigvårdskonventionen m. m.* På sistnämnda anslag ha synts böra avföras de ersättningar, som enligt fattigvårdskonventionen kunna inflyta från grannländerna.

Summan av de tre anslagen har upptagits till 1,700,000 kronor eller samma belopp som det, varmed anslaget till fattigvård och barnavård i allmänhet är uppfört i riksstaten för innevarande budgetår.

Eders Kungl. Maj:ts under förevarande punkt och punkterna 39 och 40 i statsrådsprotokollet framlagda förslag har riksdagen funnit sig böra bifalla och får alltså anmäla, att riksdagen, med uteslutande ur riksstaten av det underavdelningen sociala verk och inrättningar, underavdelningen fattigvård och barnavård, upptagna ordinarie förslagsanslaget till fattigvård och barnavård i allmänhet, under samma avdelning och underavdelning med rubriken *fattigvård i allmänhet* uppfört ett ordinarie förslagsanslag av 1,250,000 kronor.

33:o) Under hänvisning till vad under nästföregående punkt anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen i enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 39) under avdelningen sociala verk och inrättningar, underavdelningen fattigvård och barnavård, med rubriken *barnavård i allmänhet* uppfört ett ordinarie förslagsanslag av 150,000 kronor.

34:o) Under hänvisning till vad under punkt 32 anförts, får riksdagen anmäla, att riksdagen på grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 40) under avdelningen sociala verk och inrättningar, underavdelningen fattigvård och barnavård, med rubriken *fattigvård och barnavård enligt den nordiska fattigvårdskonventionen m. m.* uppfört ett ordinarie förslagsanslag av 300,000 kronor.

35:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 41) att höja det ordinarie förslagsanslaget till fattigvård och barnavård för lappar, nu 100,000 kronor, med 200,000 kronor till 300,000 kronor.

Riksdagen, som ej haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förslag, har alltså höjt det ordinarie förslagsanslaget till *fattigvård och barnavård för lappar*, nu 100,000 kronor, med 200,000 kronor till 300,000 kronor.

36:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 42) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundet* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra anslag av 16,500 kronor.

37:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 43) har riksdagen till *bidrag till driftkostnaderna vid arbetshem* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra förslagsanslag av 100,000 kronor.

38:o) Eders Kungl. Maj:t har i riksstaten uppfört ordinarie anslaget till barnhusen med oförändrat belopp, 115,830 kronor.

Beträffande detta anslag kommer riksdagen att framdeles meddela sitt beslut.

39:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 44) att höja det ordinarie förslagsanslaget till skyddsuppfostran, nu 480,000 kronor, med 30,000 kronor till 510,000 kronor.

Riksdagen, som icke funnit skäl till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förslag, har alltså höjt det ordinarie förslagsanslaget till *skyddsuppfostran*, nu 480,000 kronor, med 30,000 kronor till 510,000 kronor.

40:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 45) att till inspektions- och upplysningsarbete med avseende å spädbarns- och förlossningshem för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra anslag av 3,000 kronor.

För ifrågavarande ändamål har riksdagen för vartdera av sistförflutna och innevarande budgetår anvisat extra anslag å 3,000 kronor.

Enligt vad av utredningen i ärendet framgår, har av det för budgetåret 1929/1930 anvisade anslaget ett belopp å 2,407 kronor 20 öre tagits i anspråk. Detta belopp har i enlighet med föreskrifterna i brev den 27 juli 1929 och den 21 februari 1930 använts till dagarvoden för de sociala experterna, kostnader för telefonsamtal, skrivmaterial, tryckning av blanketter och utskrift av rapporter, ävensom till upprättande av ett kortregister m. m. Rese- och traktamentskostnaderna för de sociala experterna under budgetåret 1929/1930 har enligt brevet den 27 juli 1929 utgått ur femte huvudtitelns förslagsanslag till rese- och traktamentspenningar samt belöpt sig till 2,284 kronor 84 öre. Den medicinskt-hygieniska kontrollen åter har i regel utförts av förste provinsialläkarna i samband med tjänsteresor.

Med hänsyn till de skäl, som nu anförts till stöd för fortsatt anslag för förevarande verksamhet, har riksdagen ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag och får alltså anmäla, att riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *inspektions- och upplysningsarbete med avseende å spädbarns- och förlossningshem* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra anslag av 3,000 kronor.

Medicinalstaten samt hälso- och sjukvården.

41:o) Beträffande Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 46) angående ordinarie avlönings- och omkostnadsstat för medicinalstyrelsen samt ordinarie förslagsanslaget till samma ämbetsverk kommer riksdagen att framdeles meddela sitt beslut.

42:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 47) har riksdagen till *sinnessjuknämnden* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra förslagsanslag av 13,200 kronor.

43:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 48) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *statens farmaceutiska laboratorium* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra anslag av 24,500 kronor.

44:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 49) att *dels* bestämma antalet provinsialläkare från och med den 1 januari 1932 till 316;

dels godkänna det av departementschefen förordade förslaget till stat för förste provinsialläkare och provinsialläkare, att tillämpas från och med budgetåret 1931/1932;

dels ock höja det ordinarie förslagsanslaget till förste provinsialläkare och provinsialläkare, nu 3,023,500 kronor, med 41,000 kronor till 3,064,500 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag, som avser fullföljande, ehuru i långsammare tempo än hittills varit fallet, av 1916 års provinsialläkardistriktskommittés på sin tid framlagda plan, såvitt densamma rör totala antalet ordinarie provinsialläkardistrikt, har riksdagen ansett sig böra bifalla och får alltså anmäla, att riksdagen,

dels bestämt antalet provinsialläkare från och med den 1 januari 1932 till 316;

dels godkänt det av departementschefen i statsrådsprotokollet över socialärenden den 3 januari 1931 förordade förslaget till stat för förste provinsialläkare och provinsialläkare, att tillämpas från och med budgetåret 1931/1932;

dels ock höjt det ordinarie förslagsanslaget till *förste provinsialläkare och provinsialläkare*, nu 3,023,500 kronor, med 41,000 kronor till 3,064,500 kronor.

45:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 50) att under avdelningen medicinalstaten samt hälso- och sjukvården, underavdelningen medicinalstyrelsen med dithörande stater, med rubriken reseersättningar vid provinsialläkarstaten uppföra ett ordinarie förslagsanslag av 140,000 kronor.

Det ordinarie förslagsanslaget till allmän hälso- och sjukvård var i riksdagen för budgetåret 1926/1927 upptaget till 850,000 kronor men blev för budgetåret 1927/1928 nedsatt till 800,000 kronor. Med sistnämnda belopp har anslaget jämväl uppförts för vart och ett av de därpå följande budgetåren.

Enligt riksräkenskapsverkets räkenskaper hava nettoutgifterna under ifrågasvarande anslag för budgetåret 1929/1930 uppgått till 832,101 kronor 31 öre.

Från nämnda anslag bestridas utgifter till en mångfald olika ändamål. Med hänsyn till den härav följande svårigheten att överblicka anslagets användning har nu föreslagits uppdelning av anslaget, allt efter de huvudsakliga ändamål, som därmed tillgodoses.

Därvid har ansetts, att kostnaderna för könssjukdomarnas bekämpande, vilka kostnader utgöra huvuddelen av de på anslaget bokförda utgifterna och samtidigt bilda en från andra utgifter väl avgränsad grupp, lämpligen böra utgå av ett särskilt, för dessa kostnader avsett förslagsanslag, benämnt åtgärder mot utbredning av könssjukdomar. Beloppet av nämnda anslag

har med hänsyn till det belopp, vartill ifrågavarande kostnader under det senast gångna budgetåret uppgått, synts kunna upptagas till 690,000 kronor. Medelbeloppet av ifrågavarande kostnader under de tre sist förflutna budgetperioderna hava enligt medicinalstyrelsen utgjort omkring 698,000 kronor.

Vidare bestridas för närvarande från anslaget till allmän hälso- och sjukvård till största delen kostnaderna för reseersättningar vid provinsialläkarstaten. Sålunda utbetalades, såvitt av verkställd utredning framgår, under budgetåret 1929/1930 genom länsstyrelserna omkring 114,250 kronor för tjänsteförrättningar, i allmän hälso- och sjukvård, företagna huvudsakligen av läkare vid nämnda stat. I anslutning härtill och med inberäkning av de utgifter för ifrågavarande ändamål, vilka — under budgetåret 1929/1930 uppgående till 33,338 kronor — för närvarande bestridas från det under femte huvudtiteln uppförda förslagsanslaget till rese- och traktamentspenningar, har det föreslagna anslaget till reseersättningar vid provinsialläkarstaten synts böra upptagas till förslagsvis 140,000 kronor. Motsvarande minskning kommer givetvis att inträda i utgifterna å anslaget till rese- och traktamentspenningar.

Vad slutligen angår de övriga kostnader, som för närvarande utgå av allmänna hälso- och sjukvårdsanslaget, har föreslagits, att för bestridande av desamma uppföres ett förslagsanslag av 25,000 kronor, benämnt kostnader i övrigt för allmän hälso- och sjukvård. Summan av de tre nya anslagen kommer alltså — oberäknat överflyttningen av ett till 30,000 kronor beräknat belopp från anslaget till rese- och traktamentspenningar — att bliva 825,000 kronor eller 25,000 kronor mera än det nuvarande anslaget till allmän hälso- och sjukvård, en höjning, som är påkallad av den förut omnämnda överbelastningen å sistnämnda anslag.

Det förslag till uppdelning av det ordinarie förslagsanslaget till allmän hälso- och sjukvård, som sålunda framlagts, har synts riksdagen väl gagna det avsedda syftet att möjliggöra en bättre översikt över den huvudsakliga fördelningen å olika ändamål av här ifrågavarande utgifter.

Vad angår beräkningen av förevarande och de under punkterna 74 och 75 här nedan omförmälda anslagen till åtgärder mot utbredning av könssjukdomar och till kostnader i övrigt för allmän hälso- och sjukvård, har riksdagen icke funnit skäl till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts därutinnan framlagda förslag. Icke heller i övrigt har Eders Kungl. Maj:ts förslag i ämnet givit riksdagen anledning till erinran.

Riksdagen får alltså under denna punkt anmäla, att riksdagen under avdelningen medicinalstaten samt hälso- och sjukvården, underavdelningen medicinalstyrelsen med dithörande stater, med rubriken *reseersättningar vid provinsialläkarstaten* uppfört ett ordinarie förslagsanslag av 140,000 kronor.

46:o Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:ts föreslagit riksdagen (punkt 51) har riksdagen till *flyttningsbidrag åt vissa provinsialläkare* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra förslagsanslag av 1,000 kronor.

47:o Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 52) har riksdagen

till *tillfälliga lönetillägg åt vissa provinsialläkare* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra anslag av 3,600 kronor.

48:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 53) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *dyrtidstillägg åt vissa extra provinsialläkare* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra förslagsanslag av 1,000 kronor.

49:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 54) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *utbildningskurs för rättsobducenter* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra reservationsanslag av 15,000 kronor.

50:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 55) att *dels* bestämma antalet ordinarie befattningar vid statens sinnessjukhus på följande sätt:

I. Läkarpersonal.

Befattning.	Lönegrad.
13 överläkare av 1:a klass	B 29
15 förste läkare	B 28
4 överläkare av 2:a klass	B 28
14 överläkare av 3:e klass	B 27
31 andre läkare	B 26
1 läkare vid Visby sinnessjukhus	B 26

II. Kontorspersonal.

3 sysslomän av 1:a klass	B 24
9 sysslomän av 2:a klass	B 22
7 sysslomän av 3:e klass	B 21
15 bokhållare	B 15
19 kassörer	B 11
10 kameralbiträden	B 8
13 kanslibiträden	B 7
2 kontorsbiträden	B 4

III. Sjukvårdspersonal.

18 uppsyningsmän av 1:a klass	B 14
24 förestånderskor av 1:a klass	B 12
18 uppsyningsmän av 2:a klass	B 10
144 överskötare	B 8
30 förestånderskor av 2:a klass	B 7
867 skötare	B 6
267 översköterskor	B 6
1,027 sköterskor	B 3

IV. Ekonomipersonal.

Befattning.	Lönegrad.
11 maskinmästare av 1:a klass	B 14
7 maskinmästare av 2:a klass	B 12
8 befallningsmän	B 10
29 hantverksföreståndare av 1:a klass	B 10
16 maskinister av 1:a klass	B 10
17 trädgårdsmästare	B 10
102 hantverksföreståndare av 2:a klass	B 8
20 maskinister av 2:a klass	B 8
13 köksförestånderskor av 1:a klass	B 7
10 magasin föreståndare	B 7
18 arbetsförestånderskor	B 6
12 bageriförestånderskor	B 6
10 chaufförer	B 6
15 eldare av 1:a klass	B 6
6 förmän i trädgård och jordbruk	B 6
90 hantverkare	B 6
6 köksförestånderskor av 2:a klass	B 6
19 post- och stadsbud	B 6
16 tvättförestånderskor av 1:a klass	B 6
81 eldare av 2:a klass	B 5
28 föreståndare i stall, ladugård och svinstall	B 5
15 närmaste biträden till köksförestånderska	B 5
22 yttre nattvakter	B 5
9 närmaste biträden till bageriförestånderska	B 3
3 tvättförestånderskor av 2:a klass	B 3
15 närmaste biträden till tvättförestånderska	B 3
35 sömmerskor eller väverskor	B 3

Anm. Under tiden 1 juli—31 december 1931 skall antalet skötare utgöra 821 och antalet sköterskor vara 943.

dels godkänna följande stat för statens sinnessjukhus, att tillämpas från och med budgetåret 1931/1932:

Stat.

A. Avlöningsstat.

	Kronor.
Avlöningar till ordinarie befattningshavare, <i>förslagsanslag</i>	8,525,000
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	800,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag</i>	2,600,000

B. Omkostnadsstat.

Kronor.

Övriga kostnader för sinnessjukhusens underhåll, <i>förslagsanslag</i> ..	10,200,000
Driftkostnadsersättning för psykiatriska kliniken i Lund, <i>förslagsanslag</i>	160,000
	<hr/>
	Summa kronor 22,285,000

dels ock nedsätta det ordinarie förslagsanslaget till statens sinnessjukhus, nu 10,300,000 kronor, med 100,000 kronor till 10,200,000 kronor.

Då Eders Kungl. Maj:ts förevarande anslagsäskande delvis är beroende på det väckta spörsmålet om inskränkning av tjänstgöringstiden för sjukvårdspersonalen vid statens sinnessjukhus, har riksdagen först till behandling upptagit denna fråga.

I avseende härå bör framhållas, att med hänsyn till de å sinnessjukhusen intagnas tillstånd och den omständigheten, att nämnda sjukhus äro så gott som ständigt överbelagda, den därstädes anställda personalens tjänstgöring måste anses vara av så säregen beskaffenhet, att härav kan motiveras en viss begränsning av tjänstgöringstiden. På grund härav och då riksdagen icke haft något att erinra mot de av departementschefen framlagda grunderna för en sådan begränsning, har riksdagen ansett sig böra bifalla förslaget härutinnan.

Eders Kungl. Maj:ts förslag i fråga om ändringar i antalet ordinarie befattningar vid sinnessjukhusen och beträffande beräkningen av de särskilda anslagsposterna i staten för samma sjukhus har riksdagen likaledes bifallit.

Då riksdagen icke heller haft något att erinra mot vad Eders Kungl. Maj:t i övrigt föreslagit under förevarande punkt, får riksdagen alltså anmäla, att riksdagen

dels bestämt antalet ordinarie befattningar vid statens sinnessjukhus på följande sätt:

I. Läkarpersonal.

Befattning.	Lönegrad.
13 överläkare av 1:a klass	B 29
15 förste läkare	B 28
4 överläkare av 2:a klass	B 28
14 överläkare av 3:e klass	B 27
31 andre läkare	B 26
1 läkare vid Visby sinnessjukhus	B 26

II. Kontorspersonal.

3 sysslomän av 1:a klass	B 24
9 sysslomän av 2:a klass	B 22
7 sysslomän av 3:e klass	B 21
15 bokhållare	B 15
19 kassörer	B 11
10 kameralbiträden	B 8
13 kanslibiträden	B 7
2 kontorsbiträden	B 4

III. Sjukvårdspersonal.

Befattning.	Lönegrad.
18 uppsyningsmän av 1:a klass	B 14
24 förestånderskor av 1:a klass	B 12
18 uppsyningsmän av 2:a klass	B 10
144 överskötare	B 8
30 förestånderskor av 2:a klass	B 7
867 skötare	B 6
267 översköterskor	B 6
1,027 sköterskor	B 3

IV. Ekonomipersonal.

11 maskinmästare av 1:a klass	B 14
7 maskinmästare av 2:a klass	B 12
8 befallningsmän	B 10
29 hantverksföreståndare av 1:a klass ..	B 10
16 maskinister av 1:a klass	B 10
17 trädgårdsmästare	B 10
102 hantverksföreståndare av 2:a klass ..	B 8
20 maskinister av 2:a klass	B 8
13 köksförestånderskor av 1:a klass	B 7
10 magasinistföreståndare	B 7
18 arbetsförestånderskor	B 6
12 bageriförestånderskor	B 6
10 chaufförer	B 6
15 eldare av 1:a klass	B 6
6 förmän i trädgård och jordbruk	B 6
90 hantverkare	B 6
6 köksförestånderskor av 2:a klass	B 6
19 post- och stadsbud	B 6
16 tvättförestånderskor av 1:a klass	B 6
81 eldare av 2:a klass	B 5
28 föreståndare i stall, ladugård och svinstall ..	B 5
15 närmaste biträden till köksförestånderska ..	B 5
22 yttre nattvakter	B 5
9 närmaste biträden till bageriförestånderska ..	B 3
3 tvättförestånderskor av 2:a klass	B 3
15 närmaste biträden till tvättförestånderska ..	B 3
35 sömmerskor eller väverskor	B 3

Anm. Under tiden 1 juli—31 december 1931 skall antalet skötare utgöra 821 och antalet sköterskor vara 943.

dels godkänt följande stat för statens sinnessjukhus, att tillämpas från och med budgetåret 1931/1932:

Stat.

A. Avlöningsstat.

Kronor.

Avlöningar till ordinarie befattningshavare, <i>förslagsanslag</i>	8,525,000
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	800,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag</i>	2,600,000

B. Omkostnadsstat.

Övriga kostnader för sinnessjukhusens underhåll, <i>förslagsanslag</i>	10,200,000
Driftkostnadsersättning för psykiatriska kliniken i Lund, <i>förslagsanslag</i>	160,000
	Summa kronor 22,285,000

dels ock nedsatt det ordinarie förslagsanslaget till *statens sinnessjukhus*, nu 10,300,000 kronor, med 100,000 kronor till 10,200,000 kronor.

51:o Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 57) att höja det ordinarie förslagsanslaget till anstalter för obildbara sinnesslöa, nu 760,000 kronor, med 60,000 kronor till 820,000 kronor.

Riksdagen har icke haft något att erinra mot beräkningen av förevarande och de under de två närmast följande punkterna begärda anslagen till anstalter för bildbara sinnesslöa, som icke äro fallandesjuka, samt till epileptikeranstalter.

Riksdagen får alltså under denna punkt anmäla, att riksdagen höjt det ordinarie förslagsanslaget till *anstalter för obildbara sinnesslöa*, nu 760,000 kronor, med 60,000 kronor till 820,000 kronor.

52:o) Under åberopande av vad riksdagen under nästföregående punkt anfört, får riksdagen anmäla, att riksdagen på grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 58) höjt det ordinarie förslagsanslaget till *anstalter för bildbara sinnesslöa, som icke äro fallandesjuka*, nu 820,000 kronor, med 30,000 kronor till 850,000 kronor.

53:o) Under hänvisning till vad riksdagen anfört under punkt 51, får riksdagen anmäla, att riksdagen i överensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 59) höjt det ordinarie förslagsanslaget till *epileptikeranstalter*, nu 175,000 kronor, med 45,000 kronor till 220,000 kronor.

54:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 60) att för budgetåret 1931/1932 anvisa

dels till avlöningar och vikariatsersättningar m. m. vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar ett extra anslag av 27,600 kronor;

dels ock till bidrag till driftkostnader i övrigt vid nämnda anstalt ett extra förslagsanslag av 31,200 kronor.

Riksdagen har icke funnit skäl till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag. Emellertid vill riksdagen på given anledning hava uttalat, att riksdagen förutsätter, att, därest på grund av elevantalets nedgång viss reducering av anstaltspersonalen anses böra äga rum, undersökning göres, huruvida icke sålunda övertalig personal lämpligen kan beredas anställning å annan anstalt.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen för budgetåret 1931/1932 anvisat *dels till avlöningar och vikariatsersättningar m. m. vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar* ett extra anslag av 27,600 kronor;

dels ock till bidrag till driftkostnader i övrigt vid nämnda anstalt ett extra förslagsanslag av 31,200 kronor.

55:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 61) att för budgetåret 1931/1932 anvisa

dels till avlöningar och vikariatsersättningar m. m. vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor ett extra anslag av 13,900 kronor;

dels ock till bidrag till driftkostnader i övrigt vid nämnda anstalt ett extra förslagsanslag av 7,000 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag har icke föranlett någon erinran från riksdagens sida. Vad riksdagen under nästföregående punkt anfört rörande undersökning om beredande av annan anställning åt av viss anledning eventuellt övertalig personal gäller emellertid även beträffande den vid nu ifrågavarande anstalt befintliga personalen.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen för budgetåret 1931/1932 anvisat *dels till avlöningar och vikariatsersättningar m. m. vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor* ett extra anslag av 13,900 kronor;

dels ock till bidrag till driftkostnader i övrigt vid nämnda anstalt ett extra förslagsanslag av 7,000 kronor.

56:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 62) har riksdagen nedsatt det ordinarie anslaget till *underhåll av Järvsö sjukhus för spetälska*, nu 23,500 kronor, med 3,500 kronor till 20,000 kronor.

57:o) I överensstämmelse med vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit (punkt 63) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *understöd åt spetälskesjukas familjer m. m.* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra anslag av 3,000 kronor.

58:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 64) att

I. *dels till bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter för budgetåret 1931/1932* anvisa ett extra reservationsanslag av 1,000,000 kronor;

dels medgiva, att från nämnda anslag må av Eders Kungl. Maj:t beviljas till föreningen för kustvård åt skrofulösa barn ej mindre till fullbordande av vissa i statsrådsprotokollet angivna arbeten vid kustsanatoriet Apelviken ett byggnadsbidrag av högst 207,200 kronor än även för den del av tiden 1 juli—30 september 1931, varunder till statligt driftkostnadsbidrag berättigade vårdplatser inom paviljong II vid sanatoriet på grund av utförandet av nyssnämnda arbeten icke kunnat vara belagda, ett evakueringsbidrag till belopp av 2 kronor 75 öre för varje dylik obelagd vårdplats och dag; samt

till föreningen för skrofulösa barns vård för utförande av vissa arbeten vid Kronprinsessan Victorias kustsanatorium i Barkåkra ett byggnadsbidrag av högst 18,784 kronor 25 öre;

dels ock föreskriva, att här omförmälda statsbidrag skola utgå, byggnadsbidragen i huvudsaklig överensstämmelse med de rörande anslag till uppförande

eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter stadgade grunderna och evakueringsbidraget i tillämpliga delar i huvudsaklig enlighet med de beträffande anslag till bidrag till driftkostnaderna för dylika anstalter gällande grunderna samt såväl byggnadsbidragen som evakueringsbidraget på de närmare villkor i övrigt, som må av Eders Kungl. Maj:t bestämmas;

II. med ändring av vad 1929 års riksdag bestämt i fråga om bidrag till byggnadsarbeten vid Styrös kustsjukhus

dels medgiva, att Eders Kungl. Maj:t må från anslag till nämnda ändamål bevilja föreningen för vård av skrofulösa barn vid havskuranstalt för utförande i huvudsaklig anslutning till ett i statsrådsprotokollet återgivet, av föreningen med skrivelse den 29 september 1930 avgivet förslag av vissa i förslaget angivna arbeten vid nämnda sjukhus ett byggnadsbidrag av högst 368,100 kronor;

dels föreskriva, att av nämnda bidrag må, successivt i mån av arbetenas utförande på sätt medicinalstyrelsen förordat, utgå före den 1 juli 1932 högst 223,987 kronor samt före den 1 juli 1933 ytterligare högst 144,113 kronor.;

dels ock förklara, att för åtnjutande av ifrågavarande bidrag i övrigt skola gälla de särskilda villkor och föreskrifter, som må av Eders Kungl. Maj:t bestämmas.

Vad först angår Eders Kungl. Maj:ts förslag ifråga om byggnadsbidrag för arbeten vid kustsanatoriet vid Apelviken, har riksdagen i likhet med departementschefen ansett de föreslagna förändringarna i planen till ombyggnadsarbetena vid sanatoriet ifråga innebära sådana förbättringar, att riksdagen ansett sig, trots de härav föranledda merkostnaderna, icke böra motsätta sig ifrågavarande förslag. Riksdagen medgiver sålunda, att av anslaget till bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter må till föreningen för kustvård åt skrofulösa barn utgå ett byggnadsbidrag å högst 207,200 kronor. Då samma skäl, som föranledde beslutet om evakueringsbidrag för budgetåret 1930/1931, måste anses gälla även i nu föreliggande fall, vill riksdagen ock bifalla förslaget i denna del.

Eders Kungl. Maj:t har vidare hemställt om riksdagens medgivande att från det anslag, varom fråga är, till föreningen för skrofulösa barns vård bevilja ett byggnadsbidrag av högst 18,784 kronor 25 öre för utförande av vissa arbeten vid Kronprinsessan Victorias kustsanatorium i Barkåkra. Mot förslaget härutinnan har riksdagen icke haft något att erinra.

Vidkommande förslaget om byggnadsbidrag åt föreningen för vård av skrofulösa barn vid havskuranstalt för utförande av vissa arbeten vid Styrös kustsjukhus har riksdagen icke utan tvekan ansett sig böra bifalla detsamma. Då emellertid riksdagen, som förutsätter, att förslaget realiserar på sätt nu förordats, och att ytterligare statsbidrag för utvidgning av sjukhuset ej må ifrågakomma, funnit förslaget kunna anses ur sjukvårdssynpunkt praktiskt och lämpligt, har riksdagen icke velat motsätta sig förslaget ifråga.

Vad slutligen angår Eders Kungl. Maj:ts förslag ifråga om beräkningen av anslaget till bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter, har riksdagen ansett sig böra godtaga Eders Kungl. Maj:ts förslag härutinnan.

Då riksdagen i övrigt ej haft något att erinra mot vad Eders Kungl. Maj:t under förevarande punkt föreslagit, får riksdagen alltså anmäla, att riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag

I. *dels* till *bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra reservationsanslag av 1,000,000 kronor;

dels medgivit, att från nämnda anslag må av Eders Kungl. Maj:t beviljas till föreningen för kustvård åt skrofulösa barn *ej mindre* till fullbordande av vissa i statsrådsprotokollet över socialärenden den 3 januari 1931 angivna arbeten vid kustsanatoriet Apelviken ett byggnadsbidrag av högst 207,200 kronor *än även* för den del av tiden 1 juli—30 september 1931, varunder till statligt driftkostnadsbidrag berättigade vårdplatser inom paviljong II vid sanatoriet på grund av utförandet av nyssnämnda arbeten icke kunnat vara belagda, ett evakueringsbidrag till belopp av 2 kronor 75 öre för varje dylik obelagd vårdplats och dag; samt

till föreningen för skrofulösa barns vård för utförande av vissa arbeten vid Kronprinsessan Victorias kustsanatorium i Barkåkra ett byggnadsbidrag av högst 18,784 kronor 25 öre;

dels ock föreskrivit, att här omförmälda statsbidrag skola utgå, byggnadsbidragen i huvudsaklig överensstämmelse med de rörande anslag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter stadgade grunderna och evakueringsbidraget i tillämpliga delar i huvudsaklig enlighet med de beträffande anslag till bidrag till driftkostnaderna för dylika anstalter gällande grunderna samt såväl byggnadsbidragen som evakueringsbidraget på de närmare villkor i övrigt, som må av Eders Kungl. Maj:t bestämmas;

II. med ändring av vad 1929 års riksdag bestämt i fråga om bidrag till byggnadsarbeten vid Styrso kustsjukhus

dels medgivit, att Eders Kungl. Maj:t må från anslag till nämnda ändamål bevilja föreningen för vård av skrofulösa barn vid havskuranstalt för utförande i huvudsaklig anslutning till ett i statsrådsprotokollet över socialärenden den 3 januari 1931 återgivet, av föreningen med skrivelse den 29 september 1930 avgivet förslag av vissa i förslaget angivna arbeten vid nämnda sjukhus ett byggnadsbidrag av högst 368,100 kronor;

dels föreskrivit, att av nämnda bidrag må, successivt i mån av arbetenas utförande på sätt medicinalstyrelsen förordat, utgå före den 1 juli 1932 högst 223,987 kronor samt före den 1 juli 1933 ytterligare högst 144,113 kronor;

dels ock förklarar, att för åtnjutande av ifrågavarande bidrag i övrigt skola gälla de särskilda villkor och föreskrifter, som må av Eders Kungl. Maj:t bestämmas.

59:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 65) att höja det ordinarie förslagsanslaget till bidrag till driftkostnaderna för tuberkulossjukvårdsanstalter, nu 4,300,000 kronor, med 100,000 kronor till 4,400,000 kronor.

I samband med Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag har riksdagen till behandling förehaft två inom riksdagen väckta likalydande motioner, I: 74 och II: 146, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta, att till 2 § i

kungl. kungörelsen den 28 juni 1918 enligt dess lydelse i kungl. kungörelsen den 11 april 1924 måtte göras följande tillägg:

»Där anstalt är i första hand avsedd för sjuka, tillhörande viss eller vissa kommuner eller visst landstingsområde, må hinder för statsbidrags åtnjutande ej föränledas av den omständigheten att vårdavgift för person från annan ort utgår med högre belopp än ovan sägs.»

Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag angående beräkningen för nästkommande budgetår av ifrågavarande anslag har icke föränlett erinran från riksdagens sida.

Vad angår det motionsvis väckta yrkandet, innebär detsamma, såsom av motionerna framgår, en fråga om rätta tolkningen av Eders Kungl. Maj:ts cirkulär den 12 december 1930 angående den ersättning, som enligt de i 51 § fattigvårdslagen angivna grunder skall utgå för patientvård vid vissa anstalter. Riksdagen förutsätter, att, därest ett klarläggande av de av motiönärerna angivna bestämmelserna kunna befinnas av behovet påkallade, åtgärder härutinnan komma att i vederbörlig ordning vidtagas.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen höjt det ordinarie förslagsanslaget till *bidrag till driftkostnaderna för tuberkulossjukvårdsanstalter*, nu 4,300,000 kronor, med 100,000 kronor till 4,400,000 kronor.

60:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 66) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *folksanatorierna* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra anslag av 150,000 kronor.

61:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 67) att till understödjande av dispensärverksamhet för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra förslagsanslag av 480,000 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag, har alltså till *understödjande av dispensärverksamhet* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra förslagsanslag av 480,000 kronor.

62:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 68) har riksdagen nedsatt det ordinarie förslagsanslaget till *behandling av medellösa lupuspatienter från landsorten*, nu 60,000 kronor, med 10,000 kronor till 50,000 kronor.

63:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 69) har riksdagen höjt det ordinarie förslagsanslaget till *radiumhemmets i Stockholm klinik*, nu 25,000 kronor, med 20,000 kronor till 45,000 kronor.

64:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 70) att till bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra förslagsanslag av 400,000 kronor.

Riksdagen har icke funnit skäl till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förslag och har alltså till *bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra förslagsanslag av 400,000 kronor.

65:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 71) har riksdagen till *bidrag till driften av epidemisjukhus* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra förslagsanslag av 800,000 kronor.

66:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 72) att till bidrag till uppförande m. m. av hem för kroniskt sjuka för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra reservationsanslag av 50,000 kronor.

Mot beräkningen av nu ifrågavarande anslag har riksdagen icke funnit skäl till erinran.

Riksdagen har alltså till *bidrag till uppförande m. m. av hem för kroniskt sjuka* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra reservationsanslag av 50,000 kronor.

67:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 73) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *bidrag till driften av hem för kroniskt sjuka* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra förslagsanslag av 750,000 kronor.

68:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 74) att höja det ordinarie förslagsanslaget till kliniker vid vanförestalter, nu 160,000 kronor, med 40,000 kronor till 200,000 kronor.

Då riksdagen icke funnit skäl till erinran mot beräkningen av förevarande och de under de tre nästföljande punkterna omförmälda anslagen, får riksdagen alltså under denna punkt anmäla, att riksdagen höjt det ordinarie förslagsanslaget till *kliniker vid vanförestalter*, nu 160,000 kronor, med 40,000 kronor till 200,000 kronor.

69:o) Under hänvisning till vad riksdagen under närmast föregående punkt anfört, får riksdagen anmäla, att riksdagen höjt det ordinarie förslagsanslaget till *polikliniker vid vanförestalter*, nu 15,000 kronor, med 5,000 kronor till 20,000 kronor.

70:o) Under återopande av vad riksdagen under punkt 68 anfört, får riksdagen anmäla, att riksdagen höjt det ordinarie förslagsanslaget till *skol- och uppfostringshem för vanföra*, nu 70,000 kronor, med 10,000 kronor till 80,000 kronor.

71:o) Under hänvisning till vad riksdagen under punkt 68 anfört, får riksdagen anmäla, att riksdagen höjt det ordinarie förslagsanslaget till *yrkes-skolor för vanföra m. m.*, nu 150,000 kronor, med 25,000 kronor till 175,000 kronor.

72:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 79) att höja det ordinarie förslagsanslaget till bidrag till resor för vanföra jämte vårdare, nu 130,000 kronor, med 20,000 kronor till 150,000 kronor.

Riksdagen har icke funnit skäl till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förslag och har alltså höjt det ordinarie förslagsanslaget till *bidrag till resor för vanföra jämte vårdare*, nu 130,000 kronor, med 20,000 kronor till 150,000 kronor.

73:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 80) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *Eugeniahemmet* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra anslag av 5,000 kronor.

74:o) Under hänvisning till vad riksdagen under punkt 45 här ovan anfört, får riksdagen anmäla, att riksdagen, i enlighet med vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit (punkt 81), med uteslutande ur riksstaten av det under av-

delningen medicinalstaten samt hälso- och sjukvården, underavdelningen hälsovård i allmänhet upptagna ordinarie förslagsanslaget till allmän hälso- och sjukvård, under samma avdelning och underavdelning med rubriken *åtgärder mot utbredning av könssjukdomar* uppfört ett ordinarie förslagsanslag av 690,000 kronor.

75:o) Under återopande av vad riksdagen anfört under punkt 45 här ovan, får riksdagen anmäla, att riksdagen på grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 82) under avdelningen medicinalstaten samt hälso- och sjukvården, underavdelningen hälsovård i allmänhet med rubriken *kostnader i övrigt för allmän hälso- och sjukvård* uppfört ett ordinarie förslagsanslag av 25,000 kronor.

76:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 83) har riksdagen till *lindring i mindre bemedlade patienters å landsbygden sjukvårdskostnader* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra förslagsanslag av 70,000 kronor.

77:o) I överensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 84) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *bidrag för anställning av distriktssköterskor* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra förslagsanslag av 220,000 kronor.

78:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 85) har riksdagen till *dyrtidshjälp åt distriktssköterskor* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra förslagsanslag av 1,000 kronor.

79:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 86) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *bidrag till avlöning åt distriktsbarnmorskor och reservbarnmorskor* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra förslagsanslag av 690,000 kronor.

80:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 87) att till *dyrtidshjälp åt distriktsbarnmorskor m. fl.* för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra förslagsanslag av 90,000 kronor.

Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förslag, har alltså till *dyrtidshjälp åt distriktsbarnmorskor m. fl.* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra förslagsanslag av 90,000 kronor.

81:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 89) att till förbättrad sjukvård inom rikets ödemarksområden för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra reservationsanslag av 120,000 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag har icke givit riksdagen anledning till erinran, och riksdagen har alltså till *förbättrad sjukvård inom rikets ödemarksområden* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra reservationsanslag av 120,000 kronor.

82:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 90) att till sjuktransporter med flygplan för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra reservationsanslag av 50,000 kronor.

Riksdagen har funnit sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag och har alltså till *sjuktransporter med flygplan* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra reservationsanslag av 50,000 kronor.

83:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 91) att till stipendier för deltagande i medicinska fortsättningskurser m. m. för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra anslag av 6,400 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag har riksdagen bifallit, och riksdagen har alltså till *stipendier för deltagande i medicinska fortsättningskurser m. m.* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra anslag av 6,400 kronor.

84:o) I överensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 92) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *understöd åt J. Henriksson för odling av medicinalväxter m. m.* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra anslag av 2,000 kronor.

Överståthållarämbetet och landsstaten.

85:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 93) att *dels* godkänna det av departementschefen förordade förslaget till ordinarie avlöningsstat för befattningshavare vid länsstyrelserna, att tillämpas från och med budgetåret 1931/1932;

dels ock nedsätta det ordinarie förslagsanslaget till befattningshavare vid länsstyrelserna, nu 4,073,600 kronor, med 11,500 kronor till 4,062,100 kronor.

Då riksdagen icke haft något att erinra mot vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit under förevarande punkt, får riksdagen anmäla, att riksdagen

dels godkänt det av departementschefen i statsrådsprotokollet över socialärenden den 3 januari 1931 förordade förslaget till ordinarie avlöningsstat för befattningshavare vid länsstyrelserna, att tillämpas från och med budgetåret 1931/1932;

dels ock nedsatt det ordinarie förslagsanslaget till *befattningshavare vid länsstyrelserna*, nu 4,073,600 kronor, med 11,500 kronor till 4,062,100 kronor.

86:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 94) att under avdelningen överståthållarämbetet och landsstaten med rubriken *reseersättningar till landshövdingarna och befattningshavare vid länsstyrelserna* uppföra ett ordinarie förslagsanslag av 100,000 kronor.

Kostnaderna för rese- och traktamentsersättningar åt landshövdingarna och befattningshavare vid länsstyrelserna hava hittills bestritts från femte huvudtitelns ordinarie förslagsanslag till rese- och traktamentspenningar.

Då uppförandet av ett särskilt anslag för oförmälda ändamål synts riksdagen välbetänkt, får riksdagen, som icke funnit skäl till erinran mot anslagsbeloppets storlek, alltså anmäla, att riksdagen under avdelningen överståthållarämbetet och landsstaten med rubriken *reseersättningar till landshövdingarna och befattningshavare vid länsstyrelserna* uppfört ett ordinarie förslagsanslag av 100,000 kronor.

87:o) Enligt Eders Kungl. Maj:ts förslag till riksstat har det ordinarie förslagsanslaget till fögderiförvaltningarna för budgetåret 1931/1932 upptagits med oförändrat belopp, 2,350,000 kronor.

Vid anmälan av förevarande anslagsbehov för nästkommande budgetår har departementschefen till behandling upptagit frågan om beviljande av personligt lönetillägg åt vissa tillförordnade landsfiskaler.

I detta sammanhang har riksdagen till behandling förehäft två inom riks-

dagen väckta likalydande motioner, I: 71 och II: 110, vari hemställts, att riksdagen ville besluta, att det till landsfiskalerna utgående förvaltningsbidraget skall från och med budgetåret 1931/1932 höjas med 600 kronor till 1,100 kronor, samt i anledning härav bevilja erforderligt anslag.

Vad angår den väckta frågan om personligt lönetillägg åt vissa tillförordnade landsfiskaler, har riksdagen på de av departementschefen anförda skälen ansett sig böra medgiva, att sådant tillägg beviljas i enlighet med vad departementschefen därom närmare anført. Då fråga endast är om att bereda vissa tillförordnade befattningshavare ett sådant tillägg till lönen, vilket i form av ålderstillägg skulle tillkommit vederbörande, därest han varit ordinarie innehavare av befattningen, torde åtgärden icke vara ägnad att försvåra genomförandet av en blivande lönereglering.

Det i motionerna framställda yrkandet åter om förhöjt förvaltningsbidrag till landsfiskalerna har riksdagen ansett sig icke kunna bifalla. Ett bifall till nämnda yrkande skulle nämligen medföra en förändring i de med ordinarie landsfiskalstjänst förenade löneförmånerna, vilket måste anses olämpligt med hänsyn till att omorganisation av landsfiskalstjänsterna och definitiv lönereglering för de befattningshavare, varom här är fråga, är att förvänta. Riksdagen vill emellertid hava uttalat önskvärldheten av att sistnämnda två frågor snarast måtte föreläggas riksdagen för avgörande.

Under hänvisning till vad sålunda anförts, får riksdagen anmäla, att riksdagen i riksstaten för budgetåret 1931/1932 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till *fögderiförvaltningarna* med oförändrat belopp, 2,350,000 kronor.

88:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 95) att höja det ordinarie förslagsanslaget till vikariatsersättningar vid *fögderiförvaltningarna*, nu 270,000 kronor, med 20,000 kronor till 290,000 kronor.

Riksdagen har funnit sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag och har alltså höjt det ordinarie förslagsanslaget till *vikariatsersättningar vid fögderiförvaltningarna*, nu 270,000 kronor, med 20,000 kronor till 290,000 kronor.

89:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 96) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *ortstillägg till landsfogden i Göteborgs och Bohus län* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra anslag av 200 kronor.

90:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 97) att till ersättning åt lappfogdar m. m. för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra förslagsanslag av 130,000 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag avser, bland annat, att kostnaderna för rese- och traktamentsersättningar till lappfogdar och lapptillsyningsmän, vilka kostnader hittills bestritts från femte huvudtitelns anslag till rese- och traktamentspenningar, skulle från och med nästa budgetår utbrytas från sistnämnda anslag och överföras till anslaget till ersättning åt lappfogdar m. m.

Riksdagen har ansett sig böra bifalla förslaget om överförande till ifrågavarande anslag av kostnaderna för rese- och traktamentsersättningar till lappfogdar och lapptillsyningsmän. Till följd härav torde anslaget, såsom ock föreslagits, böra erhålla förslagsanslags karaktär.

Mot beräkningen av anslagets storlek har riksdagen icke funnit skäl till erinran.

Riksdagen har alltså till *ersättning åt lappfogdar m. m.* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra förslagsanslag av 130,000 kronor.

Polisväsendet.

91:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 98) att till polisväsendet i riket för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra förslagsanslag av 2,290,000 kronor.

Vad Eders Kungl. Maj:t i skilda hänseenden föreslagit riksdagen under förevarande punkt, har riksdagen funnit sig böra i allt väsentligt bifalla.

Endast i ett hänseende har riksdagen ansett sig böra vidtaga en avvikelse från Eders Kungl. Maj:ts förslag. Detta gäller ersättningen av statsmedel till Stockholms stad för pension åt polisskolans föreståndare, fjärde polisintendenten V. Ekström.

Vad denna fråga angår, vill riksdagen först och främst framhålla, att det härför avsedda beloppet, 10,000 kronor, torde vara avsevärt för högt. Emellertid lärer i varje fall något särskilt belopp för ändamålet icke böra beräknas, innan storleken av pensionen och ersättningen i vederbörlig ordning bestämts. På grund härav har riksdagen ansett sig icke kunna godtaga förslaget, att ifrågavarande belopp nu inräknas i anslaget.

I detta sammanhang vill riksdagen hava uttalat, att det, med hänsyn, bland annat, till den korta tid — allenast något över 5 år — Ekström tjänstgjort som föreståndare för polisskolan, framstår för riksdagen såsom uppenbart, att gottgörelse av statsmedel icke rimligen bör beredas staden för hela det belopp, Ekström av denna tillerkännes i pension. Det synes riksdagen riktigt och skäligt, att vid avgörande av frågan om den utsträckning, i vilken pensionen bör ersättas staden, hänsyn tages till förhållandet mellan den tid, Ekström innehaft befattningen såsom föreståndare för polisskolan, och den tid, han i övrigt varit i Stockholms stads tjänst.

Riksdagen har således funnit sig böra företaga en nedsättning med 10,000 kronor av det nu äskade anslaget till polisväsendet i riket.

En dylik beskärning av anslaget utgör emellertid naturligtvis ej hinder för att, därest så skulle påkallas, redan under nästkommande budgetår från anslaget, vilket har förslagsanslags karaktär, utbetalas vederbörligen bestämd gottgörelse i ifrågavarande hänseende. Till den sålunda bestämda ersättningen torde sedermera vid uppgörande av kommande budgetförslag hänsyn böra tagas.

Under återopande av vad sålunda anförts, får riksdagen alltså anmäla, att riksdagen till *polisväsendet i riket* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra förslagsanslag av 2,280,000 kronor.

92:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 99) att till vissa ersättningar åt befattningshavare vid polis- och åklagarväsendet för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra förslagsanslag av 950,000 kronor.

Mot vad Eders Kungl. Maj:t under förevarande punkt föreslagit, har riksdagen icke funnit skäl till erinran.

Riksdagen har alltså till *vissa ersättningar åt befattningshavare vid polis- och åklagarväsendet* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra förslagsanslag av 950,000 kronor.

93:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 101) att till utbildningskurs i kriminalteknik m. m. för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra förslagsanslag av 40,000 kronor.

Riksdagen har medgivit, att, såsom tidigare förutsatts, jämväl under nästkommande budgetår genom statens försorg anordnas en kurs i kriminalteknik m. m. i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet angivna grunder.

Då riksdagen ävenledes funnit sig kunna bifalla förslaget ifråga om anslaget beräkning, får riksdagen alltså anmäla, att riksdagen till *utbildningskurs i kriminalteknik m. m.* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra förslagsanslag av 40,000 kronor.

Diverse.

94:o) Beträffande Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 102) angående ordinarie förslagsanslaget till rese- och traktamentspenningar kommer riksdagen att framdeles meddela sitt beslut.

95:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 103) att till utredning angående allmänna pensionsförsäkringen för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra reservationsanslag av 65,000 kronor.

Riksdagen, som funnit sig böra bifalla förevarande förslag, har alltså till *utredning angående allmänna pensionsförsäkringen* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra reservationsanslag av 65,000 kronor.

96:o) Beträffande Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 107) angående det ordinarie förslagsanslaget till *tryckningskostnader* kommer riksdagen att framdeles meddela sitt beslut.

Övriga ordinarie anslag.

97:o) Beträffande övriga ordinarie anslag, som i riksstaten för innevarande budgetår äro uppförda under femte huvudtiteln, har någon ändring icke ifrågasatts.

Riksdagen har i riksstaten för budgetåret 1931/1932 uppfört samtliga de ordinarie anslag under femte huvudtiteln, vilka icke här ovan blivit särskilt omförmälda, med oförändrade belopp.

Stockholm den 20 mars 1931.

Med undersåtlig vördnad.